

uudised

Kübermõõga-tapja sai surmanuhtluse katseajaga

postitas mauri hiina-ime osak. 09/06/05 20:03

 Mees, kes tappis teise kübermõõga müümise eest mõisteti süüdi. Qiu Chengwei sai surmanuhtluse kaheaastase katseajaga, juhul kui ta käitub hästi, muudetakse karistus eluagseks. Qiu kaitsja Zhu He ütles, et otsuse üle tuleb õnnelik olla, viidates sellele, et asja edasi ei kaevata. Kui tapetu perekond ei ole asjaga rahul ning kavatsseb otsuse vaidlustada. Erinevalt Hiinast on näiteks Lõuna Koreas eraldi politseiüksus, mis tegeleb mängudes toime pandud kuritegudega. >>> p.minut.ee/h40

MS kogub vanu PC arvuteid afroaafriklaste jaoks

postitas mauri this-is-a-good-modem osak. 08/06/05 15:47

 Bon kirjutab: “µ Pajatab meile loo, et MS kogub kokku vanu, kuid töötavaid PC arvuteid, et neid edasi saata Aafrika vaestele koolidele. Namiibia valitsusega on MS esindaja mitu aastat läbirääkimisi pidanud ja nüüdseks on sealsed ametnikud nõus vastuvõtma vanu arvuteid.” >>> p.minut.ee/h39

AOL blokeerib maile “sobimatu” URL’iga

postitas mauri shape-of-things-to-come osak. 08/06/05 11:14

 Saates e-posti sellisele ISP’le nagu America Online võib saada vastuseks veateate Error 554 HVU:B1. See tähendab seda, et saadetud postis oli vähemalt üks URL, mille peale keegi kaevanud on. Tegemist võib olla täiesti hariliku ühelt inimeselt teisele saadetud e-postiga, mitte paljudele saajatele määratud spämmiga. Väidetavalt on keelatud URLide hulgas näiteks ajalehed Haaretz, Tikkun ning inimõigusorganisatsioon B’Tselem. >>> p.minut.ee/h38

Sõjalised kulutused lähenevad tipule

postitas mauri nice-bombs osak. 07/06/05 18:54

 Maailma sõjalised kulutused tõusid kogusummas taas ning 2004 aastal oli ainult 6% puudu külma sõja aegsest tippmargist. Maailma peale kulutati 1,035 triljonit dollarit militaarotstarbel, mis on veidi vähem kui 1987-88 teatas Stockholmi Rahu-uuringute Instituut (SIPRI). Pea poole maailma sõjakulutustest teeb teadagi USA, koos järgnevate Suurbritannia, Prantsusmaa, Jaapani ja Hiinaga moodustavad nad pea 2/3. >>> p.minut.ee/h37

Hormoon muudab usaldavamaks

postitas mauri mis-imelik-lõhn-teil-siin-on osak. 07/06/05 10:33

 Shveitsi ja ameerika teadlased on demonstreerinud, et hormooni oksütotsiin sisaldav aerosool muudab inimesed usaldavamaks. Uurijad tunnistavad, et nende avastust võib kurjasti kasutada, seda nii poliitiliselt kui ka harilike petiste poolt. Üks uurimuse tegijatest, Zürichi ülikooli teadlane Ernst Fehr nendib, et selline praegu olematu probleem võib tekkida. Teised teadlased arvavad, et oksütotsiin võib aidata autismi, sotsiaalsete probleemide või ka haruldaste haiguste nagu Williamsi sündroom korral.

Iowa ülikooli neuroloog Antonio Damasio aga küsib, kas eriline usaldus ei või olla seotud oksütotsiini liigse eraldumisega. Seda hormooni eraldatakse ajus ning seda sünteesib hüpotalaamus. Eksperimentides kasutati nina kaudu manustatavat aerosooli, mis imendus rakumembraanides ning jõudis ajju läbi hematoentsefaalbarjääri. Katsetes osales 178 meesoost õpilast, kes kõik 20ndates eluaastates, osadele manustati oksütotsiini, osadele platseebo. Investeermismängus, kus tuli usaldada inimest, käitusid hormooni saanud grupi liikmed tunduvalt usaldavamalt - 45% investeerisid maksimumi ja vaid 21% vähem kui 3/4 maksimumist. Platseebogrupid investeeris maksimumi ainult 21% ning 45% vähem. Sama mängu teises versioonis, kus inimest asendas arvuti näitamaks kas hormoon mõlutab sotsiaalset suhtlust või muudab lihtsalt riskialtimateks, oli vastaseks arvuti. Nüüd investeerisid grupid võrdselt. >>> p.minut.ee/h36

Samsung tegeleb kõvakettaasendajaga

postitas mauri some-hype-included osak. 05/06/05 12:50

 Samsung loodab, et tema NAND-baasil “tahkeketta” (SSD) tehnoloogia asendab ühel heal päeval kõvakettad. Tehnoloogia, mille Samsung disainis rüperaalide tarbeks, läheb massproduksiooni augustis. SSD vajab vähem voolu ning on kiirem kui traditsiooniline kõvaketas, pealekauba on need veel poole kergemad. Momendil on SSD peamiselt militaar- ja tööstuslike süsteemide olsa, kuid ka lihttarbijatele kättesaadavad seadmed peakis peagi ilmuma. SSD lugemise ja kirjutamise kiirust lubatakse 57Mbps ja 32Mbps vastavalt, liisaks paremat stabiilsust, vähemat soojaeraldust ning müra. >>> p.minut.ee/h35

Hmongid hakkavad metsast välja tulema

postitas mauri kapist-välja osak. 04/06/05 13:02

 Pärast aastakümneid Laose dzhunglites andis esimene grupp hmonge ennast Laose võimude kätte. 170 naist, last ja vanaket ilmusid Chong Tuang’i külla, kus kohalik politseipeakil nad vastu võttis. Kohapeal oli nende turvalisuse üle valvamas ka USA aktivist Ed Szendrey. Kui kõik läheb rahumeelselt, siis peaks Szendrey sõnul metsast välja tulema ka tuhanded teised hmongi hõimude liikmed,

10. juuni 2005

1190 uppus Saleph’i jõe ületamisel Püha Rooma riigi

keiser Frederik Barbarossa

1692 poodi Salemis esimised nõiad

1832 sündis Nikolaus August Otto, neljataktilise

sisepõlemismootori leiutaja

1916 läks Meka suure Araabia mässu ajal Türlklaste kontrolli alt

araablaste kätte

1942 hävitasid Saksilased kättemaksuks SS luureülema Reinhard

Heidrich’i tapmise eest Lidice küla Böömimaal

1943 patenteeris Ungari ajakirjanik Laszlo Biro oma kuulsulepea

milliseid peaks mägistes dzhunglites veel umbes 20 olema. Vietnami sõja ajal värbas CIA hmonge võitlema Laose valitsuse vastu, kuid peale lüüasaamist unustasid jänkid oma liitlased ning need pagesid metsa. >>> p.minut.ee/h34

danglingdogdongs.xxx

postitas alvar I-still-CANN osak. 02/06/05 14:15

ICANN kiitis kolmapäeval heaks .XXX domeeni, mis mõeldud pea kõigele, mis siin ilmas pornograafia alla kvalifitseerub. Ainsaks määratletud erandiks on igati illegaalne lasteporno. Uue top-level domeeni loomist on tagant üsitanud paljud, kes peavad oluliseks selle lahenduse pakutavat lihtsust liiga palja ihu noorsoo silmade eest varjamisel. >>> p.minut.ee/h33

Sterni uudis ehmatas eurot

postitas mauri jönks-jönks osak. 01/06/05 13:37

Euro kukkus jürsult kui ilmnes, et Saksa Bundesbank’i president Axel Weber ja finantsminister Hans Eichel viibisid kohtumisel, kus arutati Euroopa Rahaliidu (EMU) läbikukkumist. Ajakirjas Stern ilmunud raportis öeldi, et kõrgetasemelisel kohtumisel vaadeldi võimalust, et liikmesriikide erinevad inflatsiooni- ja majanduskasvu kiirused võivad viia eurotsooni hävinguni. Sterni andmetel oli Morgan Stanley majandusteadlane Joachim Fels öelnud, et “See võib mõne aastaga viia täieliku kokkukukkumiseni, euro lagunemiseni”. Euro kukkus alla \$1.2280 ehk 7 ja poole kuu madalaimale tasemele, Bundesbank teatas, et teeb peagi avalduse. >>> p.minut.ee/h32

Indoneesia esimene oma rakett startis

postitas mauri antariksa-nasional osak. 01/06/05 13:14

Indoneesia katsetas esimest omatehtud raketti Lääne Jaaval asuval stardiplatsil. Raketi ehitas Rahvuslik Aeronautika ja Kosmoseagentuur (LAPAN), mis plaanib üheksa raketi starti kolmapäeval ja neljapäeval. Pole selge, kas raketiarendus on osa Indoneesia sõjaväe programmist merejõudude rakettidega varustamiseks. Starti jälgisid Lääne Jaava sõjaväeülemus kindralmajor Sriyanto ja kuberner Numan Hakim. Varem on Indoneesia merejõud teatanud, et arendavad koostöös LAPAN’iga rakette. >>> p.minut.ee/h31

Firmahakatis lubab vetikatest naftat

postitas mauri no-more-chlorophyll-for-oil osak. 31/05/05 8:46

Massachussetsi osariigis, Cambridges asuv firma GreenFuel Technologies tegeleb bioreaktoritega, kus elavad vetikad õgivad süsihappegaasi ning toodavad biodiisliit. Kolme meetri kõrgustes klaastorudes elavad vetikad saavad päikesevalgust ning heitgaase, peale süsihappegaasi suudavad need lagundada ka lämmastikoksiide. Vetikad on ühed vastupanevamad organismid, mis annab võimaluse bioreaktorit kõige erinevamatest tingimustes kasutada. Firma peatehnoloog nimetab vetikaid väikesteks õlipakikesteks ning ütleb, et nende muutmine diisliks on suhteliselt lihtne protsess. Kõige keerulisem on igas olukorras õigete vetikate valik. GreenFueli pilootprojekti osalev klient plaanib saadava biodiisli annetada kohalikule koolile koolibusside tarbeks. >>> p.minut.ee/h30

Magnetvälja tunnetamine - seitsmes meel?

postitas doc mul-viies-magnet-naha-all osak. 30/05/05 11:53

Bmezine teavitab bodyart viljelejate ehk siis kehakunstnike (!?) seas kuulsaimaks selle ala esindajaks peetud Steve Haworth’i uusimast veidrustest - naha alla paigutatud silikoonümbrisega neodüüm magnetitest. Pisikesed magnetid pole tavapärasel vaatlusel nähtavad, Steve sõnul leiavad huvilised need alles siis käega katsudes üles, kui täpne asukoht öelda ette. Magnetid käenaha all annavad magnetväljadele reageerides tunda, kas siis tõmbe või tõukejõuga. Steve lasi paigutada väikese magneti sõrme. Väidetavalt on see avardanud meeli, nimelt igapäevases elus kasutatav tehnika tekitab oma olemusega magnetvälju, nende tajumine annab aga lisateavet ümbritseva kohta. Väikeseks näiteks oleks poes olevad turvavaravate tähelepanu endale tõmbav efekt või elektrimootori asukoha tajumine mõnes seadmes. Mõned radikaalsemad eksperimenteerijad on juba eeskuju võtnud ning lasevad ka endale magneteid siirdada. >>> p.minut.ee/h29

Iisraeli sõdurid tulid jalkat vaatama

postitas mauri oleks-võinud-ei-öelda osak. 30/05/05 10:30

Iisraeli telekanal Channel 10 näitas kaadreid palestiinlase kodust, kuhu tungisid sõdurid, kes tahtsid jalgpalli vaadata. Poiss nimega Anan al-Zrayer jalutas kodulinna tänaval kui sõdurid ta peatasid ja küsisid, kas tal on kodus televiisor ja satelliiditenn. Poiss vastas, et on ning seepeale tulidki okupandid “külla”, peksid pere elutoast minema ja asusid telekat vaatama. >>> p.minut.ee/h28

PGP arvutis on raskendav asjaolu

postitas mauri abiks-algajale-pedofiilile osak. 30/05/05 8:36

Minnesota apellatsioonikohus otsustas, et arvutis olev krüptimistarkvara on tõendiks kuritegelikust kavatsusest. Ari David Levie, kes mõisteti süüdi illegaalsete fotode tegemises 9 aastasest tüdrukust, kaebas edasi ja argumenteeris, et PGP olemasolu tema arvutis ei puutu asjasse ning seda ei oleks tohtinud tunnistusmaterjalina kohtus kasutada. Kuid kohus otsustas 3-0, et kohtunikul

11. juuni 2005

1346 valiti Luksemburgi Charles IV Püha Rooma

Impeeriumi keisriks

1770 avastas kapten James Cook Austraalia suure

korallrahu sinna sisse sõites

1910 sündis Jacques-Yves Cousteau, Prantsuse allveeuuriija ja

akvalangi leiutaja

1962 põenesid Alcatrazi supervanglast Frank Morris ning vennad

John ja Clarence Anglin

1963 põletas Lõuna Vietnami ennast buda munk Thich

Quang Duc protestiks Ngo Dinh Diem’i režiimi budistide represseerimise vastu

oli õigus seda kasutada. Levie arvutit lahanud politseinik tunnistas, et PGP abil saab krüptida iga faili ning “keegi peale Riikliku Julgeolekuagentuuri” seda lahti ei saa. Kohus ei väitnud nagu oleks nad arvutist krüptitud faile leidnud. >>> p.minut.ee/h27

Brittide õnnelik tuumaõnnetus

postitas mauri ikka-juhtub-ju osak. 29/05/05 23:33

rzr kirjutab: “Õnnelik õnnetus on antud vahejuhtum Sellafieldi tuumaelektrijaamas selle tõttu, et jäätlahoidla põrand pidas vastu lämmastikhappele ja toru purunemise tõttu hoidla põrandade jooksnud uraani ühendid (uraani ennast 20 tonni) ja plutooniumi (160 kg) ei jõudnud välja imbuma hakata. Torustiku purunemine ise aga leidis aset juba käesoleva aasta jaanuaris ja avastati alles aprillis kui kontrolliti valve- ja vaatlussüsteemi kaameraid. Torustiku metalli enda vananemine võis jõuda kriitilise piirini samas isegi 2004 augustis. >>> p.minut.ee/h26

Venemaa viis Lätist uraani

postitas mauri rigas-urans osak. 28/05/05 0:30

Venemaa viis Lätist kolmapäeval minema 2,5 kilogrammi rikastatud uraani. Niinimetatud värske ehk kiiritamata kütus võeti Salaspilsi uurimisreaktorist, Vene aatomienergia agentuuri ametniku andmetel oli tegemist 90% rikastatud uraan-235 varrastega. Tuumakütus viiakse uurimisinstituuti “Lutš”, kus see töödeldakse ümber madala rikastusega uraaniks ja valmistatakse sellest tuumajõujaamade kütet. USA-Vene leppe kohaselt on juba toodud tuumakütust uurimisasutustest Jugoslaavias, Rumeenias, Bulgaarias, Liibüas ja Usbekistanis. >>> p.minut.ee/h25

CIA kübersõjaõppused

postitas alvar operator-of-my-pocket-simulator osak. 27/05/05 7:19

Tundmatu Sõdur kirjutab: “USA-s on kübersõja manöövrid läbi mängitud teatab Business Week. Ilmselt on seda ka varem tehtud aga nüüd lekitati lugu meediasse. Samas oleks tore kui NATO ja USA eriti rohkem energiat kübersõjale pühendaks, seal jäävad tänase tehnoloogilise taseme juures inimesed õnneks veel ellu.” Artiklis märgib vastava teemaga Dartmouthi Kolledžis tegelnud Dennis McGrath, et “digitaalsest Pearl Harborist” räägitakse aina vähem. Just seetõttu on CIA ettevõtmine märkimisväärne, et see pörkub “terroriasjatundjate” arvamusega, mille kohaselt küberrünnakutest pole realselt tajutavat efekti karta. >>> p.minut.ee/h24

EU tahab analoog-TV 2012 seinast tõmmata

postitas mauri not-better-news-tough osak. 25/05/05 13:50

Euroopa Liidu plaanid näevad ette üleminekut digitaaltelevisiooni peale aastal 2012. Nagu komisjoni esindaja Martin Selmayr ütleb, on see poliitiliseks signaaliks liikmestriikidele oma analoogtelevisiooni kinnipanemiseks. Kuigi kõik liikmesriigid otsustavad ise oma ülemineku digitelevisioonile tahab komisjon rõhutada, et digitv on abiks nn. Lissaboni strateegiale, mille eesmärgiks on parandada EU konkurentsivõimet. Peale parema pildi ja helikvaliteedi vabastab digitv kasutuselevõtt ka analoogtelevisiooni käes oleva raadiospektrumi. >>> p.minut.ee/h23

Ei reklaamile kosmoses

postitas doc leia-mind-taevast-osta-mind-poest osak. 24/05/05 15:35

Reuters teavitab CNN-i uudise kaudu FAA (Federal Aviation Administration / Ameerika Ühendriikide Lennundusamet) poolt esitatud seaduseelnõust, mis keelaks ära silmatorkavad reklaamid kosmoses. FAA esindaja sõnul on orbiidile viidud pisavalt suur objekt nähtav küllaltki pika aja jooksul ka palja silmaga. Samuti võivad taolised reklaamid segadust tekitada astronoomide seas ning rikkuda pildi öisest tumedast taevast. Praeguse momendiga puudub mingisugunegi regulatsioon ning seetõttu loodetaksegi seadus vastu võtta. >>> p.minut.ee/h22

Iraagi vastupanu taktikad täiustuvad

postitas mauri DoD-Directive-1325.6-Section-3.5.1.2 osak. 24/05/05 10:30

Lihtne ja naturalistlik jänkide sõdurileht GI Special vahendab Washington Times lugu professionaalsetest rünnakutest varustusliinide vastu. Konvoi, mis vedas moona Bagdadist al-Asat’is asuvasse baasi, hävitati kombineeritud lõhkeseadeldiste, käsirelva- ja mortiiiritulega. Mortiiirid olid eelnevalt kalibreeritud, mis tagas täpsed tabamused viiest autost koosneva kolonni pihta samal ajal kui need maskeeritud pommide otsa sõitsid. >>> p.minut.ee/h21

USS America lasti põhja

postitas mauri külma-kõhuga osak. 22/05/05 13:53

Vana lennukikandja USS America, millelt saadeti lennukeid nii Vietnami, Liibüa, Bosnia-Hertsegoviina kui Iraagi kohale pommitama, lasti vaatamata laialdasele vastuseisule USA merejõudude poolt 14. mail põhja. 84 000 tonnise veeväljasurvega ja 320 meetrit pikk monstrum, mis teenis 32 aastat, lebab nüüd umbes 2 kilomeetri sügavuses Atlandi ookeani põhjas. Suurimal laeval, mis kunagi põhja lastud korraldati seeria plahvatusi 25 päeva jooksul. Kodanike hulgas oli laialdane vastuseis aluse põhjalaskmisele ning oli koguni loodud USS America fond, mille eesmärgiks oli laevast muuseum teha. >>> p.minut.ee/h20

12. juuni 2005

1667 tegi Jean-Baptiste Denys esimese vereülekande 15 aastasele poisile, kasutades lambaverd

1812 tungis Prantsuse väed Napoleoni juhtimisel Venemaale

1965 alustasid USA väed Vietnamis kümnepäevast Quynh Lap rajooni sanatooriumi pommitamist, mille käigus hävitati 160 hoonet, tapeti 169 patsienti ja töötajat

1967 tühistas USA ülemkohus osariikide seadused, mis keelasid rassidevahelised abielud

1979 lendas jalgrattur Bryan Allen kondiauruga käiva Gossamer Albatross'iga üle La Manche

The Pirate Bay kinni, Linux Rootsis illegaalseks?

postitas mauri torture-jet-is-after-you osak. 27/05/05 11:04

lamjak kirjutab: "Linux Reviews link Seoses uue Rootsi autoriõigusseadusega on Piraadilahega lõpp. Keelatud on levitada muuhulgas Linuxi distrosid, kus DVD lugemise tarkvara sees on. Ja muudugi: "Uus rootsi seadus tähendab, et RIAA saab lapsi ja surnudid nüüd ka siin kohtusse kaevata oma lootusetu, juba kaotatud võitluse käigus piraatluse vastu". Endiselt on üleval The Pirate Bay juriidiline lehekülg, kus peenelt Rootsi seadusi lahatakse. Sama Linuxreview artikkel ütleb, et uus autoriõigusseadus muudab illegaalseks kõikide programmeid levitamise, millega võiks koopiakaitset mööda hiilida - keelates sellega efektiivselt Linuxi distributsioonid, mis sisaldavad meediapleierit nagu Xine või Mplayer. >>> p.minut.ee/h19

Õppejõud sai p2p loengu eest kinga

postitas mauri varsti-ka-meil osak. 21/05/05 10:59

flex viitas /. loole, mis räägib järgmist: Üks Õppejõud Hispaania kõrgkoolis nimega Polytechnic University of Valencia, sunniti töölt lahkuma pärast loengut P2P võrkudest. Õppejõu poolt loost saab lugeda tema ajaveebis." Artiklist "Päev enne konverentsi" tühistas rektor (nagu hiljem selgus Hispaania plaadistamistööstuse 'Promusicae' surve) loengu. Siis määrasin loenguks järgmise aja/koha ning ka see tühistati. Samuti kolmandal korral. Lõpuks pidasin loengu ülikooli kohvikus, viis tundi 150 inimese ees." >>> p.minut.ee/h18

Uut sorti 10 korda väiksem kütuseelement

postitas alvar taskukella osak. 20/05/05 9:11

atom Cambridge'i firma CMR Fuel Cells on enda sõnul teinud läbimurde kütuse elemenditehnoloogias, mis suudaks pakkuda sama palju rammu senisest 10 korda väiksema mahu pealt. Samuti oleks sarnase faktori jagu odavam nende tootmine. Saladus peitub õhu ja kütuse segamises, mitte nende rangelt eraldi hoidmises, nagu seni eelduses on peetud. Firma sai leiutise eest ka Carbon Trust Innovation auhinna. >>> p.minut.ee/h17

Microsoft paneb "meeahvid" webist ohte otsima

postitas mauri järgmine-peatus-meeahveristid osak. 20/05/05 8:19

siim04 kirjutab: "Microsoft hakkab meeahvidega veebist ebameeldivusi otsima. Tegemist ei ole siiski kahel jalal tatsuvat ja puid mööda ronivate ahvidega. Samuti ei ole siinkohal tegemist mesilaste poolt toodetud meega. Asi seisneb hoopis selles, et Microsoft loob virtuaalsete XP kasutavate arvutite võrgu, mis otsib veebist ebameeldivusi. Otsitavateks piirkondadeks on kõrge riskitasemega hinnatud veebi piirkonnad. Eesmärgiks on avastada seni tundmatuid turvaprobleeme MS tarkvarast. Virtuaalmasinad on pideva jälgimise all ja niipea kui veebilehte külastades tekib mõni fail väljaspoole lubatud kausta, loetakse test läbikukunuks. Täiendavalt kontrollitakse ka muutusi registris. >>> p.minut.ee/h16

Eugeenika Ameerika moodi

postitas doc sina-ei-pea-mitte-paljunema osak. 17/05/05 17:36

õ ABC uudised teavitavad Põhja Carolina osariigis 8000ndest nende endi teadmata steriliseeritud naisest. Üleriigilise eugeenikaprogrammi käigus 1929-1974 muudeti paljunemisvõimetuks enamjaolt just vaeseid kodanikke, pidurdamaks "halbade geenide" levikut. Terve Ameerika Ühendriikide peale on taoliste õnnetute meeste ja naiste arv üle 65 tuhande.

Elanie Riddick, üks paljudest, omab ehk erakordsemat elulugu. Peale 13 aastasena vägistamist jäi ta rasedaks ning peale sünnimat 1968 steriliseeriti ta ilma nõusolekuta. Hoolimata varases eas saadud lapsest läks ta edasi õppima ning nüüd on tarkvarakonsultant. Tõe sai ta teada alles aastate pärast, kui abielus olles üritas uuesti rasestuda. >>> p.minut.ee/h15

Aatomipatarei kestab 12 aastat

postitas alvar tuumapäikese osak. 16/05/05 10:52

atom Rochesteri Ülikooli teadlased on välja töötanud uuel ideel põhineva aatomipatarei, mis erinevalt eelmistest omataolistest ületab efektiivsusetl tavalisi päikesepatareisis. Idee on lihtne - radioaktiivse aine kiiratavad elektronid neelatakse elemendis, mis muudab need elektrivooluks. Varasemad lahendused pole erilist kasutamist leidnud, sest kuna elektronid kiirguvad igas suunas, läheb palju neist lihtsalt raisku. Lahendus uusdsu peitub neelava pinna muutmises suuremaks - paneelis on 1 mikroni laiused ja üle 40 mikroni sügavused pilud. "Kütusena" on kasutusel tritium, mille kiirguse varjestamiseks piisab kasvõi paberilehest. Seega on täiesti kõlbulik tavaliste patareide vorm, mis peab ka kasutuselolevates patareides hapet kinni pidama. >>> p.minut.ee/h14

SMART-1 pole jänkide kuundumiplatsidest pilte saatnud

postitas mauri a-gdje-lunohod-bljad osak. 15/05/05 15:06

Tundmatu Sõdur kirjutab: "Laialt reklaamitud Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) uurimisprogramm, mille käigus kavatseti sondiga SMART-1 "inspekteerida" piirkondi, kus ameeriklased Kuul maandusid, on jõudnud ootamatu tulemuseni. ESA katkestas äkki sondi poolt edastatud pildide avaldamise ja programmi endast samuti enam eriti juttu ei tehta. Kaks kõige "värskemat"

13. juuni 2005

1777 maabus markii de Lafayette Ameerikas, et aidata kolooniaid sõjas Inglismaa vastu

1886 leiti Baieri kuningas Ludwig II uppununa madalast veest peale hiljutist riigipöret

1914 tapeti Peterburis tsaari soosik Grigori Rasputin

1944 tulistas Saksamaa Londoni pihta esimesed V-1 raketid

1982 sai peale kuningas Khalidi surma Saudi Arabia kuningaks Fahd

1983 ületas Pioneer 10 Neptuuni orbiidi ja sai esimeseks inimese tehtud objektiks, mis lahkus päikesesüsteemist

MINUT tutvustab puitbannerit, hea akustikaga kliki palju tahad, midagi ei juhtu

pilti on pärit selle aasta algusest ja märgatavalt kehvema kvaliteediga kui eelnevad - pildistatud 5000 km kaugusel Kuu pinnast. Varem oli ESA teatanud, et SMART-1 orbiidi saab tuua 300 km kaugusele, mis oleks märkimisväärselt parandanud saadud kujutiste ruumilist lahutust. Hetkel pole uurimisprogrammi suuna muutuse põhjus teada. >>> p.minut.ee/h13

Näpuviga mitmekordistas sadade Nasdaq'i firmade aktsiakursse

postitas alvar small-slip-for-a-broker-large-dreams-for-the-mankind osak. 15/05/05

lonewolf kirjutab: "Üks vahva maakler sisestas reede hommikul arvutisse paljude Nasdaq'il noteeritud firmade turuhinnast oluliselt suuremaid aktsiakursse, mistõttu 1680 firma aktsiahinnad sööstsid muinasjutuliste numbriteni.

Näiteks Maxcon'i aktsia hind tõusis hetkeks 951,47 dollarile, selle aktsia tavahind on 3-4 dollarit. Peagi langes see siiski normaalsele 4,10 taalale tagasi. J.W. Mays'i kurss kargas tavalise 15-16 dollari pealt 136 dollarile.

Viga mõjutas Nasdaq'il noteeritud 3200 firmast 1680 kursse. Probleemi lahendamist lihtsustas tõik, et umbluu-kursile sattusid n-õ teise ešeloni kompaniid.

Nasdaq'i teatel on vigased tehingud tühistatud ja raha ning aktsiad omanikele tagastatud. Reedel kella 9:19 ja 9.40 vahel tehtud tehingute kontrollimist jätkatakse." >>> p.minut.ee/h12

Hiinast magnetrööpaga rong

postitas mauri appi-hiir-kokpitis osak. 13/05/05 12:20

õ Liaoningi provintsis tutvustati 11. mail uut rippuval magnetrööpmel sõitvat rongi Zhonghua-06. Väljatöötajate grupi juht Li Lingqun ütleb, et säärane struktuur on lihtne oma jõudude jaotumise poolest, võtab vähe materjali ning lubab suurt liikumiskiirust. Kahesuunalise raudtee hinnaks lubatakse umbes 80 miljonit jüääni kilomeetri kohta, mis on vaid 28% kõrgtehnoloogilistest alternatiividest. Lubatakse ka turvalisust jmt. Zhonghua-06 on 9,6 meetrit pikk, 1,65m lai ja 1,87m kõrge. Kiirust peaks see arendama kuni 400 kilomeetrit tunnis. >>> p.minut.ee/h11

Ennastkopeeriv robot? Aga palun!

postitas alvar 1-2-4-8-16-32-64-128-256 osak. 12/05/05 8:10

õ Cornelli Ülikooli teadlased on loonud robotid, mis suudavad valmisseatud tükkidest endasuguseid kokku panna, kirjutab abcNEWS. Robotid koosnevad mitmest 10cm küljepikkusega kuubikust, mis sisaldavad masinavärki, elektromagneteid ühendamiseks ja replikatsiooniprogrammi. Robotid on võrreldes looduslike protsessidega küll äärmiselt lihtsakoelised, kuid tõestavad siiski, et mehaaniline reproduksioon on ka tehnoloogiliselt jõukohane. Robotid saavad komponente uute robotite ehitamiseks määratletud 'allikatest'. Kui uus robot hakkab valmima, aitab ta enda koostamisele jõudumööda kaasa. >>> p.minut.ee/h10

Cassini leidis uue Saturni kuu

postitas alvar kui-oled-oma-öue-all osak. 12/05/05 7:20

Saturni rõngaid uuriv kosmosesond Cassini-Huygens leidis gaasirõngaste vahelt väikese, 7 km läbimööduga kuu, teatab NASA. S/2005 S1, nagu teda esialgu nimetatakse, on teine teadaolev kaaslane, mis leitud rõngaste vahelt. Esimene selletaoline on 25 km Pan. Teadlased oletavad, et oma kuu võib peituda veel paljudes "tühjades" ribades. >>> p.minut.ee/h9

MS patenteeris mailiaadressi "objektina" käsitlemise

postitas mauri saalomon-m\$-vesipruul osak. 19/05/05 17:42

õ Microsoft on saanud patendi #6,895,426, mis seletab, kuidas kasutaja saab e-maili aadressi käsitleda kui objekti. Nimelt e-maili aadressi objektina käsitlemine lubab seda lihtsalt tõsta mõnda teise rakendusse või kleeplauale. >>> p.minut.ee/h8

Evolutsioon Kansases kohtu all

postitas mauri mis-riist-see-darwin-veel-on osak. 05/05/05 22:45

õ Kansases on käimas "kohtuprotsess" selle üle, kas koolis tohib õpetada evolutsiooniteooriat. Kansase haridusnõukogu alustab kuuepäevase "kohtuistungiga", kus kuulatakse üle üle kahe tosina tunnistaja, kellest enamus räägib tõenäoliselt evolutsiooniteooria õpetamise vastu. Mitmed teaduslikud ühendused ja kohalikud intelligendid peavad üritust naeruväärseks ja võrdlevad seda Maa kuju üle vaidlemisega. >>> p.minut.ee/h7

Poes siiski tohib raadiot kuulata?

postitas mauri igaks-juhuks-puhume-suupilli osak. 11/05/05 10:39

õ Riigikohus mõistis ärimees Oleg Grossile kuuluva OG Elektra õigeks poeketi ühes kaupluses raadio mängimise pärast tekkinud vaidluses autoriõiguste kaitsjatega. Oma 6. mai otsuses leidis riigikohus, et Asi OG Elektra juhatuse

KOKTEIL: Cardigans

2cl Koskenkorva Salmiakki't
4cl valget viina

joogi komponendid kuumutada eraldi ca 60 kraadini ja segada kokku yhte kaunisse kohvitassi... laskuda tugitooli ja naudelda...

liikmete isikuline süü autoriõiguste rikkumisel pole tõendatud ja seetõttu ei saa firmat ka kriminaalasjas süüdi mõista. EAÜ kaebas OG Elektra kohtusse kuna Tapal asuvas kaubanduskeskuses kuulati raadiot. Viru ringkonnakohus leidis eelmise aasta oktoobris, et juhatus pole autoriõiguste rikkumises süüdi ning OG Elektra apellatsioonkaebus rahuldati. >>> p.minut.ee/h6

Saudid saadavad orbiidile 6 pisikaaslast

postitas mauri kuu-uurija-kuu osak. 11/05/05 11:51

õ Kas selle aasta lõpus või järgmise alguses saadab Saudi Araabia orbiidile 6 väikest tehiskaaslast. Tegemist on osaga 24 kuningriigi teadlaste poolt projekteeritud tehiskaaslasest. Juba varem on Vene kanderakettide abiga üles saadetud kolm satelliiti. Riistapuud tegelevad prints Turki al-Faisal'i sõnul kommunikatsiooni ja jälgimisega. Ühel on koguni kaamera kuu jälgimiseks, et täpselt noorkuu saabumist tuvastada. Saudi Araabia on peale Egiptust teine araabiamaa, millel oma satelliidid. >>> p.minut.ee/h5

Muutuva geomeetriaga kolmerattaline

postitas mauri white-house-version-coming osak. 09/05/05

õ Purdue üliõpilased on saanud hakkama kolmerattalise jalgrattaga "Shift", mis peaks aitama lastel sõitma õppida. Tagumised rattad on omavahel nurga all, väikestel kiirustel moodustavad nad kujundi /\ andes kolmerattalisega sõidu tunde. Kiiruse suurenemisel aga on aga lapsel vaja paremini tasakaalu hoida, sest rattad asetuvad üksteise suhtes nagu ||. Veelgi suuremal kiirusel on aga sõiduelamus nagu kaherattalisega, sest rattad asetuvad V kujuliselt. >>> p.minut.ee/h4

IBM ei pea natsiohvritele raha maksma

postitas doc me-oleme-kõik-ohvrid osak. 09/05/05 13:31

õ Šveitsi kohus otsustas, et IBM ei pea holokausti ohvritele midagi maksma. Põhjenduseks toodi, et kohtuasjas toodud faktid on juba piisavalt kaua aega tagasi toimunud ning sellega on kohtuasi juba aegunud. Teadupärast IBM-i toodetud Hollerithi perfokaartide abiga nn "lahterdati" inimesi ning see võimaldas nende kiire identifitseerimise ning transporeerimise. Tundub, et lugu pole veel sellega lõppenud, sest mustlaste ühendus GIRCA (Gypsy International Recognition and Compensation Action) on teinud juba avalduse kohtuasja uueks ülevaatamiseks. >>> p.minut.ee/h3

Kurski uputas USA MK-48 torpeedo?

postitas mauri asi-vask osak. 09/05/05 11:10

õ Laineid lõõnud prantsuse dokumentaalfilmile Kurski kohta lisab nüüd usutavust briti torpeedoinsener. Maurice Stradling oli ka BBC 2001 aasta dokumentaalfilmi What sank the Kursk? peamine autoriteet. Prantsuse dokfilm The Kursk: A Submarine in Troubled Waters, näitab pilte, kus Kurski külje peal on ilus ümmargune auk selgelt sissepoole pöörunud servadega. USA sõjaväeallikas identsiftseerib augu kui MK-48 tüüpi torpeedo "firmamärgi". MK-48 torpeedo on tehtud spetsiaalse otsaga, mis aitab puhtalt läbi terase minna. Film pakub, et rünnak toimus kui kaks USA allveelaeva Toledo ja Memphis jälitasid Kurskit harilikult õppuse käigus. Dokumnteaali andmetel põrkus Toledo kogemata Kurskiga, mille peale Vene laev torpeedoluguid avas. See omakorda reageeris Memphis lastes Kurski pihta torpeedo. Uppumise põhjus pandi kalevi alla Putini ja Clintoni diiliga, mis sisaldas 10 miljardi dollari Venemaa võla kustutamist. Stradling ütleb, et 2001 aasta BBC dokfilmi tegemise ajal tundus õnnetus usutav, sest puudus info teise poole osaluse kohta. >>> p.minut.ee/h2

USA sõjalised kulutused ületavad maailma "12 kuu jooksul"

postitas mauri mis-see-maailm-siis-norib-siin osak. 06/05/05 12:12

õ USA, mille sõjalised kulutused moodustasid veel hiljuti "ainult" 47% planeedi vastavast embrist on astumas sammukest edasi. PricewaterhouseCoopers raport väidab, et 12 kuu jooksul jõuab USA oma kulutustega ülejäänud maailmale järele. 2003 aastal tõusis USA sõjaliste kulutuste eelarve 417,4 miljardi dollarini, mis oli 46% kogu maailma kulutustest. Alla 2% sõjalisest kulutustest läheb koduturult välja ning sellest umbes 1% jõuab Briti hankijate kätte. PwC raport leiab et sellises USA sõjatööstuse poolt domineeritavas maailmas ellu jääda, peavad Euroopa ning eriti Briti firmad hindama oma sidemeid USA turuga. >>> p.minut.ee/h1

kirbukiri

paberMINUTI väljaandja on Minut OÜ

Fotode ja teksti kasutamine on lubatud Creative Commonsi *attribution*-liitsentsiga, kui ei ole märgitud teisiti. Fotosid ja teksti võib vabalt kopeerida, levitada ja näidata juhul, kui viitad autorile ja lingid allikale. Eritingimuste osas võta ühendust cc@minut.ee >>> minut.ee/by

Uudiste allikate usaldusväärsus on suhteline, lugejatel soovitatakse tungivalt originaalidega tutvuda ning nende põhjal oma hinnang kujundada. Lingid originaalideni leiad iga uudisnupu järel olevalt aadressilt. Samuti on veebiversiooni lahutamatuks osaks uudiste juures olevad kommentaarid. >>> www.minut.ee

ISSN 1736-2512

9 771736 251004 >